

452.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW
WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 12 maja 1932 r.

**o wprowadzeniu jednolitego mianownictwa chorób
i przyczyn zgonów.**

Na podstawie art. 2 p. 23 oraz art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371) zarządza się co następuje:

§ 1. Sprawozdania o zachorowaniach i przyczynach zgonów, do których składania w myśl istniejących przepisów są obowiązane związki samorządowe lub instytucje, utrzymujące szpitale, winny być sporządzane z zachowaniem mianownictwa, podanego w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 8 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 431).

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Załącznik do rozp. Min. Spraw Wewn.
z dn. 12 maja 1932 r. (poz. 452).

**MIANOWNICTWO CHORÓB I PRZYCZYN
ZGONÓW.****I. Choroby zakaźne i pasorzytnicze.**

- 1/1 Dur brzuszny.
- 2/1 Dury rzekome (paratyfusy).
- 3/2 Dur osutkowy (plamisty).
- 4/17 Dur powrotny.
- 5/17 Gorączka maltańska (falista).
- 6/3 Ospa:
 - a. ospa naturalna, właściwa (vera),
 - b. ospianka (alastrim),
 - c. bliżej nieoznaczona.
- 7/4 Odra.
- 8/5 Płonica.
- 9/6 Krztusiec.
- 10/7 Błonica.
- 11/8 Grypa (influenca):
 - a. z powikłaniami płucnymi,
 - b. bez zaznaczenia powikłań płucnych
- 12/17 Cholera.
- 13/9 Czerwonka:
 - a. pełzakowa,
 - b. prątkowa,

- c. bliżej nieoznaczona lub wynikła z innych przyczyn.
- 14/10 Dżuma (mór):
a. dymienicza,
b. płucna,
c. posocznicza,
d. bliżej nieoznaczona.
- 15/17 Róża.
- 16/17 Zapalenie ostre przednich rogów rdzenia i zapalenie ostre substancji szarej mózgu (porażenie rdzeniowe u dzieci, paraliż dziecięcy).
- 17/17 Śpiączka i nagminne zapalenie mózgowia.
- 18/17 Nagminne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (drętewica karku).
- 19/17 Nosacizna i tyłczak.
- 20/17 Krosta złośliwa (czarna) i węglik.
- 21/17 Wścieklizna.
- 22/17 Teżec.
- 23/11 Gruźlica narządów oddechowych (w tem gruczołów tchawiczo-oskrzelowych).
- 24/12 Gruźlica opon mózgowych i układu nerwowego ośrodkowego.
- 25/12 Gruźlica jelit i otrzewnej (w tem gruczołów kręzkowych i pozaotrzewnowych).
- 26/12 Gruźlica kręgosłupa.
- 27/12 Gruźlica kości i stawów (z wyłączeniem kręgosłupa).
- 28/12 Gruźlica skóry i tkanki podskórnej.
- 29/12 Gruźlica układu chłonnego (z wyłączeniem gruczołów tchawiczo-oskrzelowych, kręzkowych i pozaotrzewnowych).
- 30/12 Gruźlica narządów moczopłciowych.
- 31/12 Gruźlica innych narządów.
- 32/12 Gruźlica rozsiana:
a. ostra,
b. przewlekła,
c. bliżej nieoznaczona.
- 33/17 Trąd.
- 34/13 Kiła:
a. wrodzona,
b. nabyta,
c. bliżej nieoznaczona.
- 35/17 Rzeżączka i inne choroby weneryczne.
- 36/14 Zakażenie ropne i posocznicze (nieporodowe):
a. posocznica,
b. ropnica,
c. zgorzel gazowa.
- 37/17 Żółta febra.
- 38/15 Zimnica (malarja):
a. gorączka zimnicza,
b. charłactwo zimnicze.
- 39/16 Inne choroby, wywoływane przez pierwotniaki pasorzytnicze.
- 40/16 Choroba tęgoryjcowa (robacza).
- 41/16 Bąblowiec:
a. wątroby,
b. innych narządów.
- 42/16 Inne choroby wywoływane przez robaki.
- 43/17 Grzybice.
- 44/17 Inne choroby zakaźne i pasorzytnicze.
- II. Rak i inne nowotwory.**
- 45/18 Rak i inne nowotwory złośliwe jamy ustnej i gardła.
- 46/18 Rak i inne nowotwory złośliwe przewodu pokarmowego i otrzewnej:
a. przełyku,
b. żołądka i dwunastnicy,
c. kiszki prostej,
d. wątroby i dróg żółciowych,
e. trzustki,
f. otrzewnej,
g. innych narządów.
- 47/18 Rak i inne nowotwory złośliwe narządów oddechowych.
- 48/18 Rak i inne nowotwory złośliwe macicy.
- 49/18 Rak i inne nowotwory złośliwe innych narządów płciowych kobiecych.
- 50/18 Rak i inne nowotwory złośliwe sutka.
- 51/18 Rak i inne nowotwory złośliwe narządów moczopłciowych męskich.
- 52/18 Rak i inne nowotwory złośliwe skóry.
- 53/18 Rak i inne nowotwory złośliwe innych narządów lub narządów nieoznaczonych (w tem moczowych u kobiet).
- 54/19 Nowotwory niezłośliwe:
a. narządów płciowych kobiecych,
b. innych narządów.
- 55/19 Nowotwory bez określenia ich charakteru złośliwego lub niezłośliwego:
a. narządów płciowych kobiecych,
b. innych narządów.
- III. Choroby gościcowe, odżywiania, gruczołów o wydzielaniu wewnętrznym i inne ogólne.**
- 56/20 Gościec stawowy ostry (gorączkowy).
- 57/21 Gościec przewlekły, zapalenie stawów.
- 58/21 Dna (artretyzm, podagra).
- 59/22 Cukrzyca.
- 60/23 Gnilec (skorbut):
a. gnilec dziecięcy (choroba Barlowa),
b. gnilec.
- 61/23 Beriberi.
- 62/23 Rumień lombardzki (Pellagra).
- 63/23 Krzywica.
- 64/23 Zmięknienie kości (osteomalacja).
- 65/25 Choroby przysadki mózgowej.
- 66/24 Choroby gruczołu tarczowego (tarczycy) i gruczołów przytarczycznych:
a. wole zwykłe,
b. wole wytrzeszczowe (choroba Basedowa),
c. obrzęk śluzowaty i kretynizm,
d. tężyczka,
e. inne.
- 67/25 Choroby grasicy.
- 68/25 Choroby nadnerczy (chor. Addisona), nie oznaczone jako gruźlicze.
- 69/25 Inne choroby ogólne.
- IV. Choroby krwi i narządów krwiotwórczych.**
- 70/27 Skaza krwotoczna:
a. plamice krwiste pierwotne,
b. krwawiaczka (haemophilia).
- 71/26 Niedokrwistość:
a. niedokrwistość złośliwa postępująca,
b. inne postacie niedokrwistości.
- 72/27 Białaczki — właściwa i rzekome:
a. białaczka właściwa,
b. białaczki rzekome.
- 73/27 Choroby śledziony.
- 74/27 Inne choroby krwi i narządów krwiotwórczych.

V. Zatrucie wyskokowe i zatrucie przewlekłe.

- 75/28 Zatrucie wyskokowe przewlekłe i ostre.
 76/29 Zatrucia przewlekłe innymi ciałami organicznymi:
 a. zawodowe,
 b. inne.
 77/29 Zatrucia przewlekłe ciałami mineralnymi:
 a. zawodowe,
 b. inne.

VI. Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.

- 78/36 Zapalenie mózgu (nienagminne):
 a. ropień mózgu,
 b. inne.
 79/30 Zapalenie opon mózgowych zwykłe.
 80/31 Wiąd rdzenia.
 81/36 Inne choroby rdzenia.
 82/32 Krwotok mózgowy, zator i zakrzep mózgowy:
 a. krwotok mózgowy,
 b. zator lub zakrzep mózgowy,
 c. porażenie połowicze i inne porażenia bez oznaczenia przyczyny.
 83/33 Porażenie ogólne postępujące.
 84/34 Schizofrenja i inne postacie chorób psychicznych:
 a. schizofrenja,
 b. inne postacie chorób psychicznych.
 85/35 Padaczka.
 86/36 Drgawki u dzieci do lat 5-ciu.
 87/36 Inne choroby układu nerwowego:
 a. płasawica (chorea),
 b. zapalenie nerwu,
 c. drżączka porażna (paralysis agitans),
 d. stwardnienie rozsiane (mózgu i rdzenia-sclerosis disseminata),
 e. inne.
 88/37 Choroby narządu wzroku.
 89/37 Choroby ucha i zatoki sutkowej:
 a. zapalenie ucha,
 b. inne.

VII. Choroby narządów krążenia.

- 90/38 Zapalenie osierdzia.
 91/39 Zapalenie wsierdzia ostre.
 92/40 Zapalenie wsierdzia przewlekłe, w tem choroby zastawek (wady serca).
 93/41 Choroby mięśnia sercowego:
 a. zapalenie mięśnia sercowego ostre,
 b. zapalenie przewlekłe i zwyrodnienie mięśnia sercowego,
 c. nie oznaczone bliżej choroby mięśnia sercowego.
 94/42 Choroby tętnic wieńcowych i dusznica bolesna.
 95/43 Inne choroby serca:
 a. choroby funkcjonalne serca,
 b. inne, nieoznaczone bliżej.
 96/44 Tętniak z wyłączeniem tętniaka serca.
 97/45 Miażdżycza tętnic, z wyłączeniem tętnic wieńcowych.
 98/45 Zgorzel:
 a. starcza,
 b. inne.
 99/46 Inne choroby tętnic.

- 100/46 Choroby żył (żylaki, krwawica, zapalenie żył i t. p.).
 101/46 Choroby układu chłonnego, zapalenie naczyń chłonnych i inne.
 102/46 Zaburzenia samoistne ciśnienia krwi.
 103/46 Inne choroby narządów krążenia.

VIII. Choroby narządów oddechowych.

- 104/50 Choroby jamy nosowej i jej przydatków.
 105/50 Choroby krtani.
 106/47 Zapalenie oskrzeli:
 a. ostre,
 b. przewlekłe,
 c. bliżej nieoznaczone.
 107/48 Odoskrzelowe zapalenie płuc, w tem nieżyt oskrzelików.
 108/48 Zapalenie płuc płatowe.
 109/48 Zapalenie płuc bliżej nieoznaczone.
 110/49 Zapalenie opłucnej.
 111/50 Nawał, przekrwienie, zator, zawał krwotoczny i zakrzep płucny.
 112/50 Dychawica (astma oskrzelowa).
 113/50 Rozedma płuc.
 114/50 Inne choroby narządów oddechowych z wyłączeniem gruźlicy:
 a. śródmiąższowe zapalenie płuc przewlekłe, w tem choroby zawodowe narządów oddechowych,
 b. inne, w tem zgorzel płuc.

IX. Choroby narządów trawienia.

- 115/58 Choroby jamy ustnej, jej przydatków, gardła i migdałków (w tem wyrosłe adenoidalne).
 116/58 Choroby przełyku.
 117/51 Wrzód żołądka lub dwunastnicy:
 a. żołądka,
 b. dwunastnicy.
 118/58 Inne choroby żołądka (z wyłączeniem raka).
 119/52 Biegunka i zapalenie jelit u dzieci poniżej 2 lat.
 120/53 Biegunka, zapalenie jelit i owrzodzenie jelit (w wieku 2 lat i wyżej):
 a. biegunka, zapalenie jelit,
 b. owrzodzenie jelit.
 121/54 Zapalenie wyrostka robaczkowego.
 122/55 Przepuklina, niedrożność jelit:
 a. przepuklina,
 b. niedrożność jelit.
 123/58 Inne choroby jelit.
 124/56 Marskość wątroby:
 a. wyskokowa,
 b. nieoznaczona jako wyskokowa.
 125/57 Inne choroby wątroby (w tem zanik żółty).
 126/57 Kamica żółciowa.
 127/57 Inne choroby woreczka i dróg żółciowych.
 128/58 Choroby trzustki.
 129/58 Zapalenie otrzewnej, bez oznaczenia przyczyny.

X. Choroby narządów moczowych i płciowych.

- 130/59 Zapalenie nerek ostre.
 131/59 Zapalenie nerek przewlekłe.
 132/59 Zapalenie nerek bliżej nieoznaczone.
 133/60 Inne choroby nerek, miedniczek i moczowodów (z wyłączeniem chorób nerek, związanych z ciążą):

- a. zapalenie miedniczek,
- b. inne.
- 134/61 Kamienie dróg moczowych:
 - a. kamienie nerek i górnych dróg moczowych,
 - b. kamienie pęcherza,
 - c. kamienie dróg moczowych bliżej nieoznaczone.
- 135/62 Choroby pęcherza moczowego (z wyłączeniem nowotworów):
 - a. zapalenie pęcherza,
 - b. inne.
- 136/63 Choroby cewki moczowej, ropnie moczowe i inne:
 - a. zwężenie cewki moczowej,
 - b. inne.
- 137/64 Choroby gruczołu krokowego.
- 138/65 Choroby narządów płciowych męskich, nieoznaczone jako weneryczne.
- 139/65 Choroby narządów płciowych żeńskich, nieoznaczone jako weneryczne:
 - a. jajnika, jajowodu i przymacicza (tkanki przymacicznej parametrium),
 - b. macicy,
 - c. sutka,
 - d. inne.

XI. Choroby ciąży, porodu i stanu połogowego.

- 140/68 Poronienie z zakażeniem.
- 141/66 Poronienie bez wzmianki o zakażeniu (w tem z krwotokiem).
- 142/66 Ciąża pozamaciczna.
- 143/66 Inne choroby ciąży (z wyłączeniem krwotoków).
- 144/67 Krwotok porodowy:
 - a. łożysko przodujące,
 - b. inne krwotoki porodowe.
- 145/68 Posocznica i zakażenie połogowe (nie przy poronieniu):
 - a. posocznica i ropnica połogowa,
 - b. tężec połogowy.
- 146/69 Białkomocz i rzucawka porodowa.
- 147/69 Inne postacie zatrucia krwi (toxaemia) podczas ciąży.
- 148/70. Bolesny obrzęk uda, zator i śmierć nagła podczas porodu (nieoznaczone jako posocznice):
 - a. bolesny obrzęk uda i zakrzep,
 - b. zator i śmierć nagła.
- 149/70 Inne przypadłości porodu.
- 150/70 Inne choroby i choroby bliżej nieoznaczone okresu połogowego.

XII. Choroby skóry i tkanki podskórnej.

- 151/71 Czyrak.
- 152/71 Ropnica, ropień gorący.
- 153/71 Inne choroby skóry, jej przydatków i tkanki podskórnej.

XIII. Choroby kości i narządów ruchu.

- 154/72 Zapalenie szpiku kostnego zakaźne ostre.
- 155/72 Inne choroby kości (niegruźlicze).
- 156/72 Choroby stawów i innych narządów ruchu:
 - a. stawów (z wyłączeniem gruźlicy i gośćca),
 - b. innych narządów ruchu.

XIV. Wady rozwojowe wrodzone.

- 157/73 Wady rozwojowe wrodzone (z wyłączeniem urodzeń martwych):
 - a. wodogłowie wrodzone,
 - b. rozszczepienie kręgosłupa i przepuklina oponowa,
 - c. wady rozwojowe wrodzone serca,
 - d. potworność (potwory),
 - e. inne.

XV. Choroby okresu niemowlęctwa.

- 158/74 Wątlność wrodzona.
- 159/75 Przedwczesne urodzenie (z wyłączeniem urodzeń martwych).
- 160/76 Następstwa aktu porodowego (z wyłączeniem urodzeń martwych):
 - a. przy zastosowaniu cięcia cesarskiego,
 - b. bez wzmianki o zastosowaniu cięcia cesarskiego.
- 161/77 Inne choroby okresu niemowlęctwa:
 - a. niedodma,
 - b. żółtaczką noworodków,
 - c. twardzina i inne.

XVI. Choroby okresu starości.

- 162/78 Starość.
 - a. z otępieniem starczym,
 - b. bez wzmianki o otępieniu starczym.

XVII. Śmierć gwałtowna i przypadkowa.

- 163/79 Samobójstwo przez zażycie trucizny stałej lub płynnej albo substancji żrącej.
- 164/79 Samobójstwo przez zatrucie się gazami trującymi.
- 165/79 Samobójstwo przez powieszenie się lub zadziernięcie.
- 166/79 Samobójstwo przez utopienie się.
- 167/79 Samobójstwo przez postrzelenie się.
- 168/79 Samobójstwo zapomocą narzędzi tnących lub kłujących.
- 169/79 Samobójstwo przez rzucenie się z wysokości.
- 170/79 Samobójstwo przez zmiżdżenie.
- 171/79 Inne rodzaje samobójstwa.
- 172/80 Dzieciobójstwo (do 1 roku):
 - a. bezpośrednio po urodzeniu,
 - b. inne, przed upływem roku.
- 173/80 Zabójstwo z broni palnej (osób w wieku 1 r. i wyżej).
- 174/80 Zabójstwo zapomocą narzędzi tnących lub kłujących (osób w wieku 1 r. i wyżej).
- 175/80 Inne rodzaje zabójstwa osób w wieku 1 r. i wyżej.
- 176/81 Ukąszenia zwierząt jadowitych.
- 177/81 Zatrucie środkami spożywcze.
- 178/81 Przypadkowe zatrucie gazem trującym.
- 179/81 Przypadkowe zatrucie ostre z wyłączeniem zatrucia gazem trującym.
- 180/81 Oparzenie w następstwie pożaru.
- 181/81 Oparzenie przypadkowe z wyłączeniem pożaru.
- 182/81 Uduślenie mechaniczne przypadkowe.
- 183/81 Utonięcie przypadkowe.
- 184/81 Uraz przypadkowy z postrzału (z wyłączeniem ran na wojnie).
- 185/81 Uraz przypadkowy narzędziem tnącym albo kłującym (z wyłączeniem ran na wojnie).

- 186/81 Uraz przypadkowy przez upadek, zgniecenie, zasypanie.
- 187/81 Kataklizm (wszelkie przypadki śmierci w następstwie kataklizmu żywiołowego).
- 188/81 Uszkodzenia, zadane przez zwierzęta.
- 189/81 Głód i pragnienie.
- 190/81 Śmierć wskutek zmarznięcia.
- 191/81 Porażenie cieplne i słoneczne.
- 192/81 Rażenie piorunem.
- 193/81 Inne przypadki porażenia prądem elektrycznym.
- 194/81 Inne nieszczęśliwe wypadki:
 - a. ciała obce,
 - b. inne.
- 195/82 Śmierć gwałtowna, której rodzaj (wypadek, zabójstwo, samobójstwo) nie jest oznaczony.
- 196/83 Urazy na wojnie.
- 197/83 Egzekucje osób cywilnych przez armję wojującą.
- 198/84 Egzekucje z wyroku sądowego.

XVIII. Śmierć z przyczyny nieoznaczonej.

- 199/85 Śmierć nagła.
 - 200/85 Przyczyny niewymienione lub źle oznaczone.
-